

Tardoskeddi HÍRMONDÓ

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XVII. évfolyam | 1. szám | 2014 április | Ára: 1,20 €

KELLEMESEK HÚSVÉTI ÜNNEPEKET!

LEGKISEBB LAKOSAINK

Stieranka Kevin	2013. 12. 13.
Csabai Sophia	2013. 12. 14.
Kamancza Emma	2013. 12. 16.
Kešjar Sofia	2013. 12. 28.
Jesenič Simona	2014. 1. 3.
Bihari Jennifer	2014. 1. 5.
Baláz Viktória Anabel	2014. 1. 26.
Sztojka Manuela	2014. 2. 7.
Rumanovský Lukáš	2014. 2. 14.
Tanko Vivien	2014. 2. 20.
Alakša Samuel	2014. 2. 25.
Barusová Denisa	2014. 2. 27.

IFJÚ HÁZASOK

Prígl Peter és Provodovská Veronika	2014. 1. 11.
Árendás Michal és Brlai Veronika	2014. 2. 28.

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Szvetko Mária (1928)	2013. 12. 5.
Zsilinszky Emma (1940)	2013. 12. 7.
Kurucz László (1950)	2014. 1. 3.
Újhelyi Julianna (1939)	2014. 1. 3.
Konečni Vilma (1933)	2014. 1. 10.
Stojka Karolina (1929)	2014. 1. 13.
Balla Margit (1932)	2014. 1. 14.
Borbély Antal (1937)	2014. 1. 20.
Arató Ferenc (1929)	2014. 1. 22.
Vincze Barbara (1934)	2014. 2. 5.
Vanya Mária (1927)	2014. 2. 8.
Szabóová Mária (1980)	2014. 2. 15.
Sipos Maximilian (2011)	2014. 2. 15.
Bencze Terézia (1928)	2014. 3. 14.
Bara Paulína (1923)	2014. 3. 21.
Bédi Tibor (1968)	2014. 3. 26.

Radnóti Miklós:

Száll a tavasz

Csúszik a jég a folyón, foltosra sötétül
a part is,
olvad a hó, a nyulak meg az őzek lába
nyomán már
kis pocsoltyákban a nap csecsemőnyi
sugár lubickol.
Száll a tavasz kibomlott hajjal, heverő
hegyek ormán,
tárnák mélyein és vakondok túrta
lyukakban,
fák gyökerén fut, a rügy gyöngéd hónalja
tövében,
s csiklandós levelek szárán pihen
és tovaszánguld.
S szerte a réten, a domb fodrán,
fodros tavakon kék
lánggal lobban az ég.

Lapunk továbbra is előfizethető
a községi hivatalban és a könyvtárban
kedvezményes áron, 3 euróért egy évre.

Kedves Olvasóink!

Amikor ezeket a sorokat olvassák, ismét eltelt több, mint három hónap a Tardoskeddi Hírmondó legutóbbi számának megjelenése óta. Reméljük, ebben a lapban is találtak sok olyan olvasnivalót, amelyik elnyerte a tetszésüket. Most is igyekeztünk a kedvükben járni és olyan cikkeket írni, úgy összeállítani a magazinunkat, hogy azt örömmel olvassák a húsvéti ünnepek idején és azt követően. Külön öröm, hogy egyre több az előfizetőink száma, amit nagyon köszönünk. Ez a visszajelzés is arra biztat bennünket, hogy tovább folytassuk az utat. Igyekezni fogunk a jövőben is sok hasznos, ismerető és kapcsolódásra szánt cikket írni és átadni önöknek. Szerkesztőink nevében nagyon kellemes húsvéti ünnepeket kívánok valamennyi Olvasónknak és Előfizetőnknek! A Tardoskeddi Hírmondó leg-

újabb számának olvasásához pedig mindenkinek nagyon jó időtöltést kívánok!

Braço Szilvia, a szerkesztőség nevében

TARTALOM

Megkérdeztük a polgármestert	3. – 4. old.
A községi hivatal hírei	6. – 8. old.
A Szemerényi Károly Alapiskola életéből	10. old.
Baba-Mama Klub Tardoskedden	12. old.
Küzdeni csak akkor tudunk, ha van miért	13. old.
Bresták Sándor kiállítása a Faluházban	16. old.
Az új vásárcsarnok	17. old.
Visszatekintés a múltba	18. old.
Emlékezés a holokausztra	19. old.
Tavasz a kertben	20. old.
Frizura trendek	21. old.
Húsvét a Brit szigetek	22. old.

JUBILÁNSOK

- 70 December:** Balogh István (Gyümölcsös u.), Bencze Zoltán, Buda Julianna, Ludas Ilona
- Január:** Dudák Andrej, Száraz Gizella, Szikora István, Balogh Rozália (Rózsa u.), Csányi Katalin (Újvári út)
- Február:** Szógyényi Mária, Harčová Paula, Bogdány Mária (Rózsa u.), Birkus Ida, Bugyik Ferenc (Ifjúság u.)
- Március:** Kurucz Julianna, Vida László, Kele Éva, Csányi József (Kossutha u.), Tóth Gyula, Ludas Károly
- 75 December:** Vanya Valéria (Pozsonyi út)
- Január:** Černák Pál, Balogh Magdolna (Kollár u.), Vanya Melánia
- Február:** Csanda István, Zsilinszky Mária (Cseresznyés u.)
- Március:** Dózsa József, Tóth Zsuzsanna (Alvég), Mészáros Anna (Felvég), Vanya Teréz (Kinizsi u.), Kopečný Mária, Bugyik Irén, Varga Margit
- 80 December:** Buják Valéria, Vas Rozália
- Január:** Pintér Terézia, Balogh Katalin (Szövetkezet u.), Mészáros Mária (Ifjúság u.)
- Február:** Major Valéria, Záhorsky Margit
- Március:** Vanya József (J. Kráfa u.), Potoczka Alžbeta
- 85 December:** Pál Júlia, Kollár Lajos, Balogh István (Alvég)
- Március:** Brešli Ilona
- 90 Február:** Hrebin Mária
- Március:** Cibulka Ilona

TISZTELT OLVASÓK! KEDVES HÍVŐK!

Bőjt van, közeledik húsvét ünnepe. Ilyenkor Jézus Krisztus szenvedésére, kínhalálára és feltámadására emlékezünk. Húsvét mindig egy kicsit háttérbe szorul az év legszebb ünnepével, a karácsonnyal szemben, hiszen akkor örvendezünk, Jézus Urunk születését ünnepeljük. A húsvét azonban régebbi eredetű ünnep. Bibliai gyökerei az ókorba nyúlnak vissza – Izrael népének történelmébe.

Pascha – Átvonulás. Az Úr Angyala minden elsőszülöttet megöletett Egyiptomban, hogy kiszabadítsa népét a fogságból. Izrael házeit azonban megkímélte, mivel azok báránnyal voltak megjelölve. Megvédhette őket a báránnyal? Igen, mert – ahogy egy 2. századi ismeretlen szerző mondja – Krisztus vérét jelképezte. A kiválasztott nép ezek után minden évben megünnepelte a Paschát – húsvétot. Ilyenkor az apa, a családfő mindig az asztalfőn foglalt helyet, imádkozott és énekelt. Báránnyal fogasztottak, innen ered a magyar húsvét kifejezés is. Ezen az ünnepen nemcsak a múlt eseményeiről emlékeztek meg, de a valóságban átélték az Úr jelenlétét, segít-

ségét, védelmét. Az utolsó vacsora, amelyet Jézus urunk a tanítványaival töltött, szintén ilyen ünnep.

A keresztény egyházban a húsvétot a legrégebbi idők óta ünneplik. Az egykori Galliából (mai Franciaország) származó Egéria nevű zarándok 380 körül 3 évet töltött a Szentföldön. Írásaiban arról számolt be, milyen nagyszabású ünnepségek zajlottak húsvétkor Jeruzsálemben, Jézus sírjánál. Fontos, hogy a mai rohanó világban szánjunk időt arra, hogy elgondolkodjunk az élet alapvető értékein – tudjunk dicsérni, ünnepelni, tudjunk átélni dolgokat és tudjunk hálásak lenni. Ezért szeretnék mindenkit – hívőt és nem hívőt egyaránt – elhívni a templomunkba, hogy idén is megünnepeljük a húsvétot. Ahol majd mindnyájunkat fellelkesít és megerősít a még ma is élő és aktuális Isteni szó. Jézus Krisztus feláldozta magát a bűneinkért, hogy mi tovább élhessünk. Ez azonban nem ért véget a halállal. Ő feltámadott. Ahogy egy prédikátor a 2. századból mondta: „*Ember, ismerd meg nagyságodat – drága vérrrel lettél megváltva*”.

Kürthy Tamás, plébános

Tisztelt lakosok!

Az elmúlt időszak folyamán templomunk épületének állaga leromlott, ezért halaszthatatlanná vált a felújítása.

Tisztelettel kérjük, hogy lehetőségeikhez mérten vállaljanak szerepet adományaikkal Önök is a templom felújításában. A támogatás önkéntes, összege tetszőleges, minden segítséget szívesen fogadunk.

Adományaikat a következő módon tudják eljuttatni hozzánk:

- banki átutalással a következő számlaszámra: 5044951230/0900
- személyesen a templomban elhelyezett adomány-gyűjtődobozba.

Minden jólelkű adakozót a Jóisten sokszorosan áldjon meg!
TARDOSKEDDI PLÉBÁNIA HIVATAL

Csiba Kálmán:

SZERESSÉTEK A TEMPOLOMAT

„Tudom, sok a gond és a baj,
és sokszor nagyon sok a bánat.
Mégis, mégis szeressétek,
szeressétek a drága házat:
szeressétek a templomot.”

Megkérdeztük

A POLGÁRMESTERT

Polgármester úr, községünkben az utóbbi időszakban több látványos beruházás valósult meg. A legutóbbi az Iskola utca területén újonnan épült bérházak megépítése volt. Elégedett-e a kivitelezés folyamatával, a házak mennyiségével?

Így van, 2014. március 4-én ünnepélyes keretek között sikerült átadni az új bérházakat. Az építkezési folyamat 5 hónapig zajlott, ami a terveknek megfelelt. Természetesen, a lakások minőségét az idő fogja megmutatni, de bízok benne, hogy nem merül fel olyan gond, amit nem lehet elhárítani. Az átadott bérházak 10 családnak nyújtanak kényelmes megélhetést. A bérlők kiválasztásánál figyelembe vettük, hogy valamennyi lakos tardoskeddi legyen, és természetesen megfeleljen a követelményeknek, gondolok itt a lakosok gazdasági helyzetére, állandó munkaviszonyra, stb. Mivel a bérházak iránt nagy az érdeklődés, ezért a képviselőtestület határozata értelmében, tavasszal további bérházak építését tervezzük Tardoskedden. Célunk, hogy a községben maradjanak a fiatalok, az újonnan alakult

családok. A Jókai utca területén az önkormányzat lehetőséget kínál azoknak, akik családi házat szeretnének építeni, hiszen ezen a területen alakítanánk ki szabad telkeket.

Tudom, hogy fontos az Ön számára a környezet, amelyben élünk, hiszen az Ön polgármestersége alatt indult el a községi nagytakarítás, az ingatlanok felújítása, a használt épületek racionalizációja. Folytatódik-e 2014-ben is ez a megkezdett folyamat?

Igen, mindenképpen. Mint, ahogy a szólás mondja: „Mindenki maga sorsának a kovácsa.” – a gondolathoz annyit tennék hozzá, hogy rajtunk múlik, hogyan éljük az életünket, illetve milyen környezet fog közre. Amíg az egyes lakosok az illegális lerakatok számát fogják növelni, addig az önkéntes lakosoknak mindig lesz dolga. Természetesen, a takarításon kívül nélkülözhetetlen a rendezett faluközpont is. Amikor 2012 februárjában átadásra került a felújított faluközpont, bíztam benne, hogy lehetőség nyílik a pályázat folytatására. Ez 2013-ban adott volt,

így egy újabb pályázatot nyújtottunk be a Regionális fejlesztési alaphoz. A község ebben az esetben 1.119.142,86 € igényelt. Április 1-jén tudtuk meg, hogy a beadványunkat pozitívan bírálták el. A projekt része a Faluház előtti tér, a Vásárcsarnok előtti járdarész, a Községi hivatal előtti tér, valamint az udvarrész felújítása, de nem marad ki a projektből a Szolgáltatások háza előtti tér felújítása sem. A pályázat lényege, hogy a faluközpont a lakosok és a községünkbe látogatók számára barátságos és emlékezetes helyet biztosítson, valamint a nyugalomra vágyóknak kellő helyet nyújtson a pihenéshez. A pályázat elbírálását követően a közbeszerzési folyamatra kerül sor, majd a győztes vállalattal aláírásra kerül a szerződés. Mint olvasható, mindennek megvan a maga folyamata. Hiszen, ha nem épül, szépül, az nem azt jelenti, hogy nem foglalkoznak vele, csupán sok esetben tovább tart a papírmunka, mint maga a kivitelezés.

A Faluház előtti tér új járdakövet kap, a térnek része lesz egy új szökőkút, amely hangulatosabbá teszi a környezetet. Az épület melletti részen új parkolóhelye-

ket kívánunk biztosítani, illetve padokat elhelyezni. A tér természetbarát hangulatát a növényzet adja majd meg. Törekedtünk a biztonságos közlekedésre is, így több neonlámpára számíthatnak a járókelők. A Vásárcsarnok környékét is szépíteni szeretnénk új virágágyással és növényekkel. A községi hivatal előtti tér aszfaltburkolata új járdakövel lesz pótolva, a járdakövek színei jelzik majd a járda egyes részeit és annak kihasználását. Az így kialakított új tér teret ad majd egy emléktábla elhelyezésére, a lakosok számára pihenést biztosító padok kihelyezésére, valamint zöld övezet kialakítására, melynek része lesz több díszfa kiültetése is. Mindemellett a tér része lesz néhány parkolóhely is, amely a községi hivatalba látogató, ügyeit intéző polgárok számára nyújt majd parkolási lehetőséget. A Községi hivatal átellenében lévő Szolgáltatások háza előtti tér a jelenlegi kulturális emlékműveink megőrzése mellett egy sétánynak ad helyet. A sétány része lesz egy látványosabb pergola padokkal, amelyek a pihenést biztosítják majd a lakosok számára. Mivel a pályázat zöld utat kapott, így a munkálatok hamarosan elkezdődnek.

2014. március 21-én átadásra került a volt Napocska óvoda épületében az új Vásárcsarnok. Miért tartotta fontosnak, hogy a községben ilyen jellegű csarnok nyíljon?

Be kell vallanom, én még abban a korban nőttem föl, amikor is a szüleim kertetészkedtek, próbálták a saját kertjükben megtermeszteni az asztalra valót. Mikor Tardoskreddre kerültem, szinte valameny háztartásban még termeltek, míg a mai időkben, szinte minden kertet zöldövezet díszít. Sajnos az emberek - nemcsak nálunk - lassan elfelejtik, hogy milyen az igazi paradicsom, paprika stb. íze, esetleg hogyan is illatozik a friss hús. A Vásárcsarnok lényege, hogy próbáljuk támogatni a hazai termelőket és termékeiket, legyen az növény, zöldség, hús, tejtermék vagy házi sütemény stb. Fontos, hogy szemléletet váltsunk, és az emberek újra az ehetőt, az egészségesebbet vegyék, és fogyasztsák. A csarnokban a helyi mezőgazdasá-

gi szövetkezet üzlete, a TIBI szaküzlet és a TEVA pékség is helyet kap.

Közeledik a húsvét. Az Ön családja, hogyan éli meg az ünnepet?

Nálunk az ünnep mindig a családé. Az év szinte valamennyi napja aktív munkával telik, így igazán nagyon jó, ha együtt lehetünk. Hanna lányom igazából életében először éli át a locsolkodás hangulatát, így biztos nagy élmény lesz. Mivel víz/ kölnívíz nélkül nincs húsvéthétfő, így a szokásoknak is adózunk fiam, Gergő öröme. Körbejárjuk a rokonokat, meglocsoljuk a déd- és nagymamákat, akik izgatottan várják, hogy illatos kölnit hintsünk a hajukra. Sajnos, a húsvéthétfő hangulatát, hagyományát mára már egyre kevesebb család tartja fontosnak. Úgy gondolom, a jelen emberének ápolnia kell a szokásait, hogy legyen mit átadni

gyermekünknek. Kívánok minden kedves olvasónak vidám húsvéti locsolkodást, kellemes ünnepeket!

Köszönöm a beszélgetést!
B.Sz.

A Vásárcsarnok átadása képekben

BEMUTATKOZIK A KÖZSÉG FŐELLENŐRE

2014. február 6-án az önkormányzati képviselők főellenőrt választottak. 3 jelölt közül 2 jutott tovább a második fordulóra, győztesként Tóth Éva, mérnök került ki. Arra kértük Őt, mutakozzon be Tardoskeddi lakosságának.

Köszönöm a lehetőséget, hogy a Tardoskeddi Hírmondó hasábjain is bemutatkozhatok. Gútai lakos vagyok, 2 kiskorú leánygyermek édesanyja. A komáromi Selye János Gimnáziumban érettségiztem, majd felvételt nyertem a Pozsonyi

Közgazdasági Egyetem, Nemzetgazdasági Karára. Mérnöki diplomámat a Régiók gazdasága szakon szereztem 1998-ban. Egyetemi tanulmányaim során részletesen foglalkoztam a közigazgatás és önkormányzat problematikájával, gazdálkodásával és pénzelátásával, költségvetéssel. Az egyetem befejezése után egy magánvállalatnál kezdtem dolgozni könyvelőként. Ennél a vállalatnál 13 évig tartott a munkaviszonyom. A 13 éves szakmai gyakorlatom során a pénzügyi könyvelés, bérelszámolás terén szereztem tapasztalatokat.

2010-ben Gúta városa pályázatot hirdetett a városi főellenőr posztjának betöltésére, amelyet sikeresen elnyertem.

Ezt a funkciót 2010. november 1-jétől 50%-os részmunkaidőben végzem. Töreksem arra, hogy a szakmai gyakorlat mellett, lexikális tudásomat gyarapítsam. Ennek érdekében a pozsonyi Komenský Egyetem Jogi Karának hallgatója vagyok.

Szeretném, ha pár szóban ismertetné a főellenőr munkaköri leírását.

A Szlovák Nemzeti Tanács Tt.369/1990 számú, a községi önkormányzatokról szóló törvénye értelmében az ellenőrző tevékenység terjedelme a következő:

- a község vagyonával és vagyoni értékű jogaival való gazdálkodás és rendelkezés törvényességének, eredményességének, gazdaságosságának és hatékonyságának ellenőrzése,
- a község bevételeinek, kiadásainak és pénzügyi műve-

leteinek ellenőrzése,

- a panaszok és petíciók elintézésének ellenőrzése,
- az általános érvényű jogszabályok betartásának ellenőrzése, beleértve a község rendeletei betartásának ellenőrzését is,
- a helyi képviselő-testületi határozatok végrehajtásának ellenőrzése.

Mint főellenőr az ellenőrzési tevékenységemet a Szlovák Nemzeti Tanács Tt.502/2001 számú, a pénzügyi ellenőrzésről és belső auditról szóló törvénye alapján végzem. A munkafeladatok során építeni kívánok mindazokra a tapasztalatokra, ismeretekre és készségekre, melyekre eddigi pályám során tettem szert. Fő célom, hogy a közpénzzel, közvagyonnal való gazdálkodás a Szlovák Köztársaság és az Európai Unió törvényeivel, szabályaival összhangban valósuljon meg.

Köszönöm az információt, a munkájához sok sikert és kitartást kívánok.

BL

KÖZTÁRSASÁGIELNÖK-VÁLASZTÁS

2014. március 15-én volt a köztársaságielnök-választás 1. fordulója, amelyet a parlament elnöke 2013. december 19-én írt ki. Tardoskedden 4 választókörzet volt kialakítva. Az 1. körzet az új alapiskolában, a 2. és 3. körzet a Falu-

ségünkben a 4 384 szavazásra jogosult választópolgár közül 1 494-en mentek el szavazni, ez 34,07 %. Érdekesként megemlíthető, hogy az országos átlag 43,4 %.

Mivel az 1. fordulóban egyetlen jelölt sem kapta meg az ér-

zésre jogosult választópolgár közül 1996-an járultak az urnához.

Fico Robert 239, Kiska Andrej 1753 szavazatot kapott.

Ezúton mondunk köszönetet minden tardoskeddi választópolgárnak, aki élt sza-

Az egyes jelöltekre leadott érvényes szavazatok száma Tardoskedden:

Bárdos Gyula	593	Jozef Behýl	3
Andrej Kiska	474	Ján Jurišta	2
Robert Fico	122	Stanislav Martinčko	2
Milan Kňažko	107	Milan Melník	2
Radoslav Procházka	107	Ján Čarnogurský	1
Pavol Hrušovský	39	Jozef Šimko	0
Helena Mezenská	26		
Viliam Fischer	5	Összesen	1483 szavazat

házban, a 4. körzet a Mély úti óvodában állt rendelkezésre.

Az a választópolgár, aki nem tudott abban a választókörzetben szavazni, amelybe be van jegyezve választói igazolványt kérhetett a községtől. Ezzel a lehetőséggel 21 tardoskeddi lakos élt. Köz-

vényes szavazatok több mint 50%-át, 2014. március 29-én került sor a 2. fordulóra. A második fordulóra a két legtöbb szavazatot kapott jelölt jutott, azaz Robert Fico és Andrej Kiska. Tardoskedden a részvételi arány a 2. fordulón 45,50 % volt. A 4378 szava-

vazati jogával és részt vett a köztársaságielnök – választáson. Köszönjük a választóbizottságok tagjainak, a községi hivatal alkalmazottainak és a községi rendőrség tagjainak a választások problémamentes lezajlásánál nyújtott segítségüket.

Mgr. Veres Judit

FELHÍVÁS

A nyugat-szlovákiai vízművek értesítik a lakosságot, hogy a vízárák leolvasása 2014. április 1-jei hatállyal évente 2 alkalommal történik majd Tardoskedden: áprilisban és októberben. A leolvasást végző szakember a nyugat-szlovákiai vízművek igazolványát fogja viselni, amelyen fel lesznek tüntetve a személyi adatai és telefonszámai. Ezek segítségével lehet majd azonosítani a kilétét, ill. megtudni a munkájával kapcsolatos összes információt. A vízárák leolvasók egyúttal arra kérik a lakosokat, hogy tegyék lehetővé a hozzáférést a vízárákhoz. Arról, hogy mikor, melyik utcákban fogják leolvasni a vízárákat, időben értesítjük majd lakosainkat a helyi hangszórón keresztül.

A helyi adók fajtái és ezek kiszabásának és fizetésének feltételei

A Tardoskedd község által meghatározott helyi adók kiszabásának és fizetésének feltételeit a 6/2013-as és a 7/2013-as számú általános érvényű rendelet határozza meg, mely 2014. január 1-jén lépett hatályba.

A 6/2013-as számú általános érvényű rendelet az ingatlanadó kiszabásának és fizetésének feltételeit határozza meg községünk területén. A telek és a földadó, az építményadó és a lakásadó éves adókulcsa az előző év óta nem változott. Továbbra sem változott az adómentesség az építmény és lakásadó alól azon 70 év fölötti lakosok számára, kiknek ezek az ingatlanok kizárólag lakhatási célokra szolgálnak.

A 7/2013-as számú általános érvényű rendelet a következő adók kiszabásának és fizetésének feltételeit határozza meg községünk területén:

- 1) ebadó,
- 2) közterület-használati adó,

- 3) szállásadó,
- 4) árukiadó automat-adó,
- 5) játék automata adó.

Szintén változatlan maradt az ebadó éves adókulcsa, azaz 3,50 € egy 6 hónaposnál idősebb kutyáért. Az ebadó adómentességét a 70 év fölötti, vagy a rokkantigazolvánnyal rendelkező lakosaink igényelhetik. Az adómentesség csak 1 kutyára vonatkozik, a többi kutya után már köteles a tulajdonos adót fizetni.

Tekintettel arra, hogy ezen adók a közterület-használati adón kívül egy határozattal vannak megszabva, minden változást, tehát az adókötelezettség létrejöttét vagy annak megszűnését az adóalany január 31-ig köteles benyújtani az adókezelőnek arra az adó megállapítási időszakra, amelyben ezekre a változásokra sor került, adóbevallás formájában.

A közterület-használati adó tárgyát a közterület sajátos használata képezi, mely alatt a szolgáltatásnyújtást szolgáló

létesítmény elhelyezését, építési berendezés, elárusító létesítmény, cirkuszi létesítmény, vidámparki és egyéb attrakciós létesítmények elhelyezését, lerakodóhely elhelyezését, gépjármű tartós, őrzött parkolón kívüli parkoltatását és egyebeket értünk. A közterület-használat adóalapját a használt közterület m²-ben megadott nagysága képezi. Az adóalany, legkésőbb az adókötelezettség létrejöttét megelőző napon köteles bejelenteni sajátos közterület-használati szándékát az adókezelőnek. Abban az esetben, ha az adóalany a közterület-használati szándékát az adókezelőnek nem jelenti be, és az adókezelő ellenőrzés folyamán tudomást szerez, a közterület sajátos használatáról, felszólítja az adóalanyt az adóbevallási kötelezettségére.

A szálláshelyadó tárgya szállásadóhelyen átmeneti szálláshely nyújtása természetes személy számára fizetség

ellenében, melynek besorolását külön rendelet állapítja meg.

Az árukiadó automata-adó tárgyát azok a készülékek és automaták képezik, melyek fizetés ellenében árut adnak ki, és a nyilvánosság részére hozzáférhető helyeken vannak elhelyezve. A játék automata-adó tárgyát olyan játékgépek képezik, amelyek fizetség ellenében indulnak el vagy üzemelnek, miközben nem adnak ki pénznyereményt, és a nyilvánosság részére hozzáférhető helyeken vannak üzemeltetve. Az adóalany az a természetes vagy jogi személy, aki az árukiadó automata-t vagy a játék automata-t üzemelteti.

Hrubá Judit

A községi rendőrség hírei

A községi rendőrség a 2014. januárja és februárja közti időszakban a következő tevékenységeket folytatta:

- szolgálati ellenőrzés: 46 alkalom,
- együttműködés az Érsekújvári Járási Rendőrfőkapitánysággal: 21 alkalom,
- együttműködés a bűnügyi szakosztállyal: 3 alkalom,
- együttműködés a bírósággal: 15 alkalom,
- együttműködés a Munka-, Szociális és Családügyi Hivattal: 3 alkalom,
- együttműködés az Érsekújvári Tűzoltó- és Mentőszolgálattal: 3 alkalom.

Hat esetben idegen személyek ellenőrzését végeztük el átvilágítással együtt. Rendszeresen végzünk ellenőrzést az alapiskolák területén és az épületben, ahol 3 esetben kellett megoldanunk az igazgatóság által benyújtott panaszt a szülőkre, akik megszegték a törvény 47 § 1 számú bekezdésének d) cikkelyét. Az év első két hónapjában 2 eltűnt

személyt kellett keresnünk, akik aztán szerencsésen előkerültek. Három esetben kaptunk bejelentést nagykitörésszerű tűzre, az egyik során sajnos 2 személy életét veszttette. Háromszor kellett illegális fakivágás büntetést oldanunk, a tettesek mind a három esetben elő lettek állítva. Az illegális személtlerakatok ellenőrzése során 2 elkövetőt sikerült tetten érni, pénzbeli büntetést róttunk ki rájuk. A község közlekedési jelzőtábláinak ellenőrzése során kb. 30 esetben találtunk hiányosságokat. Ezenkívül 4 kóbor kutyát fogtunk be.

Szeretném megkérni lakosokat, hogy ne hagyják kint a szabadban, ill. a kertjeikben az olyan értékesebb tárgyakat, mint a fűnyíró, motorkefépár, rotavátor, réz, alumínium és hasonlókat, mert az utóbbi időben több esetben tulajdonítottak el ilyen tárgyakat.

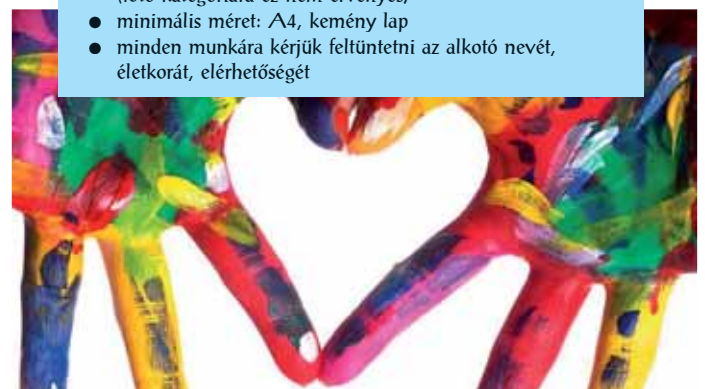
Borbély Rajmund
parancsnok

XV. Kistérségi és Nemzetközi Amatőr Képzőművészeti- és Fotóverseny

**TÉMAI: EZERARCÚ TERMÉSZET
SZÜLŐFALUM, SZÜLŐVÁROSOM**

Feltételek:

- a technika és a felhasználandó anyag szabadon választható
- a beérkezett munkákat nem osztjuk kategóriákra, a besorolás is korlátár nélkül történik
- az értékelés folyamán a zsűri minden településről kiválasztja a legjobb alkotást
- 1 résztvevő legfeljebb 2 alkotást nyújthat be (fotó kategóriára ez nem érvényes)
- minimális méret: A4, kemény lap
- minden munkára kérjük feltüntetni az alkotó nevét, életkorát, elérhetőségét

Az elkészült alkotásokat legkésőbb

2014. április 30-ig

kell postázni, illetve leadni a Faluházban.

Főiskolai hallgatók figyelmébe

Tisztelt diákok!

A községi választmány a szociális komiszió javaslatára XXV. ülésén a 24/13082013 számú határozatában anyagi támogatást hagyott jóvá a végzős főiskolai, illetve egyetemi hallgatók részére.

Az anyagi támogatás azokat a végzős főiskolai hallgatókat érinti, akik első alkalommal sikeresen fejezték be a főiskola, egyetem I. illetve II. fokozatát, napi tagozaton vagy távúton egyaránt.

Az anyagi támogatás egyszeri támogatás, éspedig:

- 50,00 euro a főiskola, egyetem I. fokozatának sikeres elvégzése esetén,
- 70,00 euro a főiskola, egyetem II. fokozatának sikeres elvégzése esetén.

Feltétel:

- írásos kérvény,
- a diploma fénymásolata,
- a kérelmező állandó lakhelye Tardoskedd,
- nincs anyagi kötelezettsége a községgel szemben.

A fent említett határozat 2013. szeptember 1-jétől lépett érvénybe, így első alkalommal vonatkozik a 2013/2014 tanévre. Ez azt jelenti, hogy a főiskolai hallgatók először 2014 májusától kérvényezhetik az anyagi támogatást.

Ezúton kívánunk minden főiskolai, egyetemi hallgatónak sok türelmet és kitartást tanulmányaik befejezéséhez, és a diploma megszerzéséhez.

Benkő Éva

MÁR MŰKÖDIK A NAPKÖZI OTTHON

A Hírmondó augusztusi számában arról tájékoztattuk a lap olvasóit, hogy 2014. január 1-jétől a 448/2008-as számú törvény értelmében községünkben egy új szociális szolgáltatást nyújtunk a község által kialakított napközi otthonban, azon felnőttek részére, akik más személyek segítségével szorulnak, valamint napjaikat tartalmasan szeretnék eltölteni. Az intézmény működtetésére kért állami támogatást a Munkaügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium jóváhagyta, így 2014. február 11-én aláírásra került a pénzügyi hozzájárulárról szóló szerződés. Februárban a felújított helyiségeket berendeztük. Az új napközi otthon 2014. március 3-án kezdte meg működését az Al-

végén. A márciusi hónapban két idős hölgy látogatja rendszeresen az otthont, viszont kérvényt több tardoskeddi lakos is benyújtott. Az intézmény 2 tardoskeddi szakképzett szociális gondozónak nyújt munkalehetőséget, akik megfelelnek az előírt munkakövetelményeknek.

Ezúton szeretnénk felhívni azon lakosok figyelmét, akik emberi kapcsolatokra vágnak, és mindennapjaikat kellemes környezetben szeretnék eltölteni, hogy látogassák meg napköziotthonunkat. Az intézmény dolgozói minden idelátogatót szeretettel várnak szervezett programok keretében, képzőművészeti ill. kreatív foglalkozások terén.

Mgr. Haluza Szilvia

TARDOSKEDDI NAPKÖZI OTTHON FELNŐTTEK RÉSZÉRE

Tisztelt lakosok, kedves nyugdíjasok!

Ezúton értesítjük Önöket, hogy a 2014-es év elejétől az újonnan megnyílt napközi otthonunkban kínálunk szociális szolgáltatásokat azon tardoskeddi idősek számára, akik kellemes, kultúrált közegben szeretnék eltölteni napjaikat. A napközi otthon hétfőtől péntekig, 7-től 17 óráig működik és napi 3-szori étkeztetést biztosít. Felhívjuk a lakosok figyelmét, hogy szükség szerint az otthonba illetve a haza szállítás is igénybe vehető.

Éljenek a lehetőséggel!

A szolgáltatás alkalmas mindazoknak, akik egyedül élnek, segítségre és támaszra szorulnak, illetve kellemesen és hasznosan szeretnék eltölteni napjaikat, valamint azoknak, akik hozzátartozójukkal élnek, de azok nem tudják biztosítani az egésznapos gondoskodást.

A következő szolgáltatásokat nyújtjuk [hétköznapokon 7.00 – 17.00 óra közt]:

- segítség a rászorulóknak és más személyeknek
- szociális tanácsadás és rehabilitáció
- napi háromszori étkezés
- személyszállítás
- munkaterápia, hobbitevékenység

TAVASZI SZÜNIDŐ

Idén a nyugat-szlovákiai terület alap- és középiskolásai február 24. és 28. között élvezhették a tavaszi szünidőt. Már hagyomány, hogy községünkben ezekben a napokban különféle foglalkozásokat szerveznek a Faluházban a tardoskeddi fiatalok számára, hogy a gyerekek hasznosan töltsék a szünidőt, ne csak ott-hon üljenek a számítógép vagy a tévé előtt.

Hétfőn a papírfonásé volt a főszerep. A megjelent gyerekek Kiss Gizella segítségével röplapokból készítettek kosárakat és ékszereket ezzel az

érdekes technikával. Kedden mobiltelefon-tartókat lehetett varrni. A sajátkészítésű mobiltartó mégiscsak eredetibb, mint az üzletben vásárolt. A délelőtti további részét kint a szabadban töltötte az ifjúság. A Szent István téri parkban játszottak labdajátékokat. Szerdán a szünidőzők az Élő Hagyományok polgári társulás székhelyét keresték fel a Dózsa György utcában, ahol a társulás tagjai kerti kemencében süttöttek nekik kalácsokat. Miután jóllaktak, körülnéztek a portán, s érdeklődéssel nézegették a kiállított tárgyakat. A nap szí-

nesebbé tételé végett, gyerekjátékokkal szórakoztatták magukat. Csütörtökön régi CD lemezeket lehetett újrahasznosítani. A gyerekek szépen kiszínezték őket, és egy-kettőre mutatós dísz tárgyakká váltak a már használhatatlanná vált CD-k. Az utolsó napon a 60. számú Sík Sándor cserkészcsapat tagjai látogattak el a Faluházba, hogy új játékokkal ismertessék és szórakoztassák a gyerekeket.

Kedves gyerekek! Szeretettel várunk benneteket jövőre is. Töltsük együtt a tavaszi szünidőt 2015-ben is.

Bračo Szilvia

Tardoskedd Község Polgármestere 4. alkalommal hirdeti meg a

Tardoskedd legszebb udvara és előkertje

című versenyt, amely

2014. július 1. és augusztus 15. között zajlik.

A versenybe az udvarról, illetve a kiskertből készült fényképek beküldésével lehet benevezni. A fényképeket független bizottság fogja elbírálni. A beküldött fényképre a tulajdonos nevét és címét kérjük feltüntetni. A borítékot az alábbi címre küldjék: **Obecný úrad, Novozámocká 56, 941 10 Tvrdošovce. A borítékra kérjük írják rá: „Verseny”.** A versenyre e-mailen is be lehet nevezni a starosta@tvrdosovce.sk címre. Az e-mail tárgyában kérjük feltüntetni „Verseny”.

Jelentkezni 2014.8.15-ig lehet.

A verseny kiértékelésére 2014. augusztus 22-én kerül sor a XVI. Szent István napi ünnepélyes képviselő-testületi ülésen. A három legszebb udvarért, ill. kiskertért járó díjat községünk polgármestere fogja átadni.

Várjuk jelentkezését!

Karneváli hangulat az iskolában

A községünk területén szinte végigszöport a farsangi idény. Számos bál kínálkozott a vigadni vágyóknak. Az iskolánk területén szintén minden évben megrendezzük a farsangi jelmezbálunkat. Ez az év sem volt kivétel. A farsangi promenád az első osztályosok felavatása előzte meg, mely a Rock and Roll jegyében zajlott. A harmadik fiúk és lányok megmutatták az alsó évfolyam tanulóinak, hogyan is kell rokit táncolni, felelevenítették a kor jellegzetességeit, majd közösen megtekintették a Bendek Elek színjátszó csoport előadását. Ezt követően színreléptek a szebbnél szebb, érdekesebbnél érdekesebb jelmezek az intézetünk napközi otthonában. Nem hiányozhattak a karneváli kavalkádból: a királylányok, a kis cicák, a lovagok sem. A jelmezbál nem kerek a farsangi fánk nélkül, amelyért a szülői szövetségnek tartozunk köszönettel.

Újra szépül az iskola

A 2013- as év az iskolák számára pozitívan indult. Sikerült bevezetni a termálvizet az intézet központi rendszerébe, és így megoldódott egy hosszú történet. Az említett évben csupán 3 hónapot fűtöttünk a termálvízzel, s ennek ellenére sikerült közel 15.000 eurót megspórolni. Mivel tetemes összeg gyűlt fel, ezért a fenntartóval és a szlovák iskola igazgatójával úgy döntöttünk, hogy a tornaterem nyílászáróit cseréljük ki, ami már meg is valósult.

A 2013/2014-es új fűtési szezon már teljes egészével a termálvízzel biztosítottuk. Így a szokásos 40000 köb gáz helyett 4 500 köböt fogyasztottunk el. Ez a tény arra sarkallt bennünket, hogy tovább gondoljuk a tatarozási szándékunkat. Ezért az így megspórolt összeget továbbra is a tornaterem felújítására fogjuk fordítani. Ez alkalommal szigetelni fogjuk az említett épületet.

Jobb félni, mint megijedni

Érdekes társadalmi világban élünk. Akarva akaratlanul sajnos halljuk, hogy egyre többen lesznek különböző káros szenvedélyek rabjai. Szinte fel sem kapjuk a fejünket ha kiderül, hogy egy kiskorú dohányzik, azonban megdöbbenést vált ki bennünk, ha a gyerek alkoholt fogyaszt, esetleg a drogokhoz nyúl. Iskolánk mindig is fontosnak tartotta, hogy foglalkozzon a megelőzéssel, ezért hívtunk szakelőadót Gáspár Károly személyében. Az előadás nem volt hétköznapi, ugyanis filmvetítéssel indult. Keresz végakarata című dokumentum filmet nézték meg a felső osztályos tanulók. Ezt követően Gáspár úr elmesélte a saját fiának történetét, aki 21 évesen heroin túladagolásban halt meg. Az előadó kitért azokra a tényezőkre is, melyek esetleg befolyásolják a fiatalok viselkedését. Rámutatott a szülői felelősségre is. Megdöbbentő volt látni, hogy egy jószituált, szerető, mindent megadó

család gyermek, miként válik drogossá, heroinfüggővé. A tanulóink figyelmesen hallgatták a megtört apa fájdalmas gondolatait. Sajnos a függőségért (legyen az alkohol, drog, számítógép függőség), nem kell elmenni a szomszédba, hiszen községünkben is felütötte a fejét a probléma. Legyünk óvatosokak, figyeljük gyermekeink viselkedését, szokásait. Amennyiben változást észlelünk, ne féljünk segítséget kérni. Mert, ha nem veszünk tudomást a gondokról, az nem azt jelenti, hogy nincsenek.

Az iskola igazgatósága

2014-ben is beiratkoztunk

Községünk valamennyi iskolájában 2014. február 6-án zajlott a beiratkozás. Ezt a napot számos rendezvény előzte meg. Iskolánk valamennyi tanulója vendégül látta a magyar óvodák kis diákjait, hogy közösen megnézzék a Kuttyomfitty Társulat előadását: Az eltáncolt cipelők címmel. Ezt követően Kiss Mária, gyógypedagógus tartott szakelőadást az iskolás korú tanulók szüleinek az iskolai érettségről, amelyet mindig nagy érdeklődés övez. A beiratkozó tanulókat LEGO és építői kiállítás várt, ahol számos épí-

tőelem volt kiállítva. Immár nyolcadik éve zajlik iskolánk területén készség- és kreativitást fejlesztő foglalkozás, melyet egész évben azok a nagycsoportos óvodások látogatnak, melyek a magyar iskolában folytatják tanulmányaikat. Fontosnak tartjuk az ilyen jellegű foglalkozást, hiszen elősegíti, hogy a kis tanulók könnyebben beilleszkedjenek az iskolai légkörbe. Az intézetünkben zajló munka meghozta gyümölcsét. A 2014/2015-ös iskolai évre 19 tanulót irattak be a Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolába.

Betekintés a cserkészek életébe

Végre megérkezett a tavasz! Csapatunk szokásához híven idén is kihasználta a tavaszi szünetet és február 27-től március 2-ig a cserkészek apraja és nagya csodálatos napokat töltött a palásti Ivánka kastélyban. Ebben az évben rendhagyóan a szímei, nagyfödemesi, lévai és palásti csapatokkal tanyáztunk. A tanyázók a sok színes

program mellett felfedezhették a helyiség szépségeit is. A palástiak szívélyesen fogadták a cserkészeket, mikor egy-egy őzikével vagy szarvassal szettek volna fényképezkedni. De voltak olyanok is, akik csak egy gilisztát találtak, s azzal kapták magukat lencsevégre. Hazaérkezve a gyerekek nem győzték mesélni élményeiket,

ráadásul a más csapatokkal eltöltött pár nap alatt sok új barátság szövődött a gyerekek és a vezetők körében is.

Sajnos, a tanyázáson nem tudott mindenki részt venni, de az otthon maradt vezetők is hasznosan töltötték szabadidejüket. A Faluházban megrendezett foglalkozások kertén belül pénteken a cserkészek vidám játéknappal kedveskedtek a gyerekeknek. Bár a lányok fáradtan, de rengeteg élménnyel gazdagodva tértek haza. Elmondásuk szerint az egész nap vidáman telt és ahogy a gyerekek, úgy ők is nagyon jól érezték magukat.

Az elkövetkezendő hónapokban is rengeteg program várja majd cserkészeinket, ter-

mészetesen csak a tartalmas és szórakoztató őrsi összeje-vetelek mellett, de ezekről majd a következő számban írunk.

Bugyik Szimi
csapatparancsnok

Gyógypedagógiai tanácsadás

A szülő fontossága

Az elmúlt írások során számos témakört jártam körbe. Szó esett az egyes tanulási zavarok típusairól, a gyógypedagógiai diagnosztika fontosságáról, de nem maradtak ki a játékok sokoldalúságai sem.

Az integrálás során arra törekszünk, hogy az egyén része legyen a társadalomnak, bekapcsolódjon a kortársai mindennapos életébe - szocializálódjon. Ebben a hosszantartó folyamatban, csak akkor érhetünk el sikereket, ha a család - a törvényes képviselő együtt működik a pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal.

A gyermekek többsége családban nevelkedik. A szülők ezáltal sok tapasztalattal rendelkeznek a gyermekükről. Az a szülő, aki figyelemmel kíséri gyermeke növekedését, észreveszi, ha a nebuló fejlődése eltér az átlagostól. Akkor is így van ez, ha nem meri magának bevallani.

A tanulásban akadályozottság gyanúja többnyire az óvodában, leginkább a nagycsoportban merül fel. Az óvodapedagógus jelzi a szülőnek a problémát. Az információval már a szülőnek kell továbblépni, meg kell keresni a megoldáshoz vezető utat. Szeretném

hangsúlyozni, hogy az óvodában felmerülő nehézségek, nem minden esetben vezetnek tanulási zavarhoz. A nagycsoportos óvodás (aki február 15-ig beiratkozik), az iskoláig még fejlődik. Sőt, az iskola 1. osztályában is megfigyelésen megy keresztül, ezért csak a 2. osztálytól kezdve integrál az iskolák többsége (szerk. megj. ez a tény nem vonatkozik a testi-, a lelki fogyatékkal született gyerekekre).

Az írásaimban leginkább a pedagógiai aspektusokra igyekeztem fókuszálni, ezért most a szülők fontosságára és szerepére szeretnék kitérni. A szülőre sokkolóan hat az a tény, ha kiderül, hogy a gyermeke kevésbé teljesít, esetleg lemarad az évfolyamtársaitól. Szerencsés esetben a pedagógussal együtt igyekszik a szülő megkeresni a gond forrását. Szakemberhez fordul, ki megerősíti vagy ellentmond a feltevéseknek. Amennyiben beigazolódik a feltevés, elkezdődik a megfelelő szakvélemények alapján az iskolai integráció folyamata. Ebben az esetben a tanulónak lehetősége nyílik a saját képességei szerint, egyéni tempóban lépegetni a tanítási órán. Így motiváltabbá

válík. Pozitívan hat az az érzés is, hogy a tanár segíteni akar. Amennyiben a diszgrafiáról, ortográfiáról beszélünk, a tanuló különböző kedvezményeket kap. Gondolok itt: a szóbeli felelés előnyére, a tollbamondást általában másolás, betoldás formájában oldjuk meg. Dolgozat írás esetében csökkentett mennyiséget ír a gyermek. A diszlexia diagnosztizálása során a pedagógusnak törekedni kell arra, hogy a tanuló csak kevesebb mennyiségű szöveget olvasson fel, így elkerülve, hogy nevetség tárgya legyen. A folyékony olvasás hiányát különféle „elrejtő mechanizmusok” jellemzik. Tanulók ok nélkül nevetnek, ismétlik a szavakat, vagy elterelik a figyelmet más viselkedési formákkal. Ha ezek a tünetek felhalmozódnak, a gyermek nem tudja legyőzni őket, felesleges, hogy a gyermek hangosan olvasson az egész osztály előtt, és így elmélyítse pszichikai szenvedését.

Amíg az iskolában a gyermeknek nap mint nap meg kell felelni, addig a szülőn múlik, hogy otthon, a családi körben meglegyen-e a nyugalom. Számos alkalommal találkoztam olyan esettel, hogy a szülő nagy elvárásokat támasztott a gyermeke elé, aki ezeket nem tudta teljesíteni. Ilyen esetben,

még inkább megnövekedett a frusztráltság, sőt neurotikus tünettel is párosult pl. dologás. Mit tegyen tehát a szülő? Elsődlegesen segítse gyermekét, teremtsen a tanításra való felkészülés során nyugodt légkört, a munkának kisebb egységeiben kéne folynia, a szülőnek buzdítania kellene gyermekét, próbálja elkerülni a kudarcot. Tudni kell azt is, hogy a családi konfliktushelyzetek negatívan befolyásolják a gyermek figyelmét. De a tanulásban segít, ha naplót, üzenőfüzetet vezetünk, ahová a gyermek beírja a feladatait. Nélkülözhetetlen, hogy a szülő minden nap aktívan foglalkozzon gyermekével. A tananyag mennyiségétől függően fontos szüneteket tartani a koncentráció és odafigyelés miatt. Törekedjünk arra is, hogy a tanításra való felkészülés hazai környezetben kisebb tanulók esetében ne haladjon meg a max.1 órát, tartsunk szünetet, mert „friss” fejjel könnyebben befogadjuk az információt.

Amennyiben a speciális tanulási rendellenesség fiatalabb korban kerül megállapításra, a szülői támogatásnak még erősebbnek kell lennie. A szülő a gyermek tanítójává is válik, ezért fontos, hogy felelősségteljesen álljon hozzá a tanuláshoz.

PaedDr. Tóth Szilvia

BABA-MAMA KLUB TARDOSKEDDEN

A tardoskeddi Baba-Mama Klub 2013. októberében nyitotta meg ismét kapuit azzal a nem titkolt szándékkal, hogy Tardoskedden, valamint a környéken élő kismamákat, anyukákat összefogja, ismerkedési lehetőséget biztosítson számukra.

Régebben már működött községünkben ilyen jellegű klub, de az sajnos megszűnt. Kijelenthetem viszont, hogy az 1-2 éves gyerkőcök zöme már társaságba vágyik, s mivel az óvoda a koruk miatt még nem jöhet szóba, ezért is nagyon megörültem a kezdeményezésnek, hogy falunkba is legyen újra baba-mama klub.

Már az első találkozásra 14 édesanya hozta el cseméjét. Ez is azt bizonyítja, hogy van érdeklődés, és jó ötlet volt a klub létrehozása. Ezúton szeretnék köszönetet mondani falunk vezetésének, hogy lehetővé teszik számunkra, hogy heti 2 alkalommal találkozhassunk, és gyermek kacajától legyen hangos a Faluház nagyterme.

Őszintén merem állítani, hogy a klub nemcsak a játszásról szól, hanem a gyerekeknek és az anyukáknak is egyaránt sokat ad. Segíti a gyermekek testi és lelki fejlődését, szo-

cializálódását, valamint a társadalomba való beilleszkedését is. Az anyukáknak tapasztalatcserét, hasznos tanácsokat, információkat ad, illetve segíti a szürke hétköznapiakból való kilépést.

Nagyon sok 2-3 éves korú gyerek zárkózott, nem tud nyitni a többiek felé, de idővel ezek a gondok is megoldódnak,

csolódást és a beszélgetést egymással. Magamról tudom,

“Miközben megpróbálunk mindent megtanítani gyermekeinknek az életről, gyermekeink megtanítják nekünk, hogy miről is szól az élet.”

(Angela Schwindt)

ha más gyerekkel találkoznak. A szülés utáni depresszió, illetve az évek óta itthon lévő anyukák néha egyhangú életnek leküzdésére is kiválóan alkalmas ez a hely. A heti kétszer két óra, lehetővé teszi a kikap-

ezezek nagyon fontosak egy anyának. Nekünk nem csak otthon kell helytállni, gyereket nevelni, a háztartást vezetni, hanem nőnek is kell maradnunk. Foglalkozni magunkkal, kibeszélni dolgokat, tanácsot

kérni és adni, vagy csak emberek közé menni. És ha ez az egyensúly megvan, akkor tudunk mindenre összpontosítani és összetartani a családjunkat.

Az elmúlt idő alatt kialakult egy 10-12 anyukából és gyerkőcekből álló társaság. Persze néha cserélődünk hetenként, attól függően melyik pici beteg, vagy melyik anyuka tudja megoldani az eljövotelt.

Gyere el Te is köznél, szívesen látunk:

- ha gyermeket vársz, kisgyermeket nevelsz,
- ha szívesen megosztod gyermeknevelési tapasztalataidat másokkal,
- ha szeretnéd még óvoda előtt közösségbe vinni a gyerkőcöt,
- ha szeretsz beszélgetni, tanácsokat, információkat cserélni, miközben gyermeked is jól érzi magát kortársai körében.

Bármikor jöhetsz, csatlakozhatsz. Kérem az apukákat, nagykákat támogassák ebben az édesanyákat. Igen is jó kicsit kimozdulni, és nagyon hasznos a csemétéknek is!

Legvégül ajánlom figyelmeitekbe a Tardoskeddi Kismamák facebook oldalát, ahol mindig pontos információt kaphattok a találkozók időpontjáról.

Remélem mihamarabb találkozunk!

Mgr. Morvai Szikora Tímea

Küzdeni csak akkor tudunk, ha van miért

Versenyezni jó! A verseny-szellem, a megmérettetés motivál, tudásra ösztönöz. Számos versenylehetőség kínálkozik az életben nemcsak a felnőttek, hanem a gyerekek számára is. Amennyiben iskoláskorú tanulókról van szó, nem feltétlen szükséges az iskola, a pedagógus szerepe. Csupán az fontos, hogy legyen egy irányító, vezető személy, aki tereli, vezeti a versenyzőt.

Versenynyelvonásokra, pályázatokra bárhol ráakadhatunk, ha nyitott szemmel járunk. Számos felhívás kínálkozik az újságokban, rádióban vagy akár az interneten. Pályázni sok mindenért lehet. A felnőttek számára talán a pénz a motiváló, míg a gyerekek beérik könyvjutalommal, oklevéllel.

Az iskolánk sikertörténete az interneten kezdődött, amikor is a Palóc Társaság A **Magyar Kultúra Napja** tiszteletére 18. alkalommal hirdetett pályázatot. Az alap- és középiskolás tanulók 10 témából választhattak maguknak valót. A fogalmazás műfaja szabadon választható volt. A Kárpát-medence magyar lakta területéről érkező pályaműveket Kolczonay Katalin egyetemi oktató bírálta el. Az értékelés során elhangzott, hogy 122

dolgozat érkezett a felhívásra, szinte valamennyi a témának megfelelően volt feldolgozva. A dolgozatok között volt élet-történet, önéletírás, családi fényképek üzenete, hétköznapi hazaszeretet, de bemutatásra kerültek az ezermesterek, mesteremberek, alkotók, akik a szűk régióban élnek. A versenyfelhívás még novemberben szerepelt a Palóc Társaság internetes oldalán, így volt idő aprólékosan feldolgozni a választott témát: **Ki, kinek ezermestere** címmel. Iskolánkban Tóth Gergő küldött pályamunkát, aki Buják Vince életútját, munkásságát dolgozta fel. Még mielőtt papírra vetette volna a gondolatait, több alkalommal járt Vince bácsinál, hiszen a dolgozat alapja a gyűjtőmunkára épült. A képekkel illusztrált 15 oldalas pályaművet decemberig kellett postázni, majd nem maradt más hátra, mint várakozni az eredményhirdetésre. Csupán a nyertes dolgozatok íróit hívták meg az átadásra, melyre 2014. január 19-én került sor Budapesten a Vár területén található Magyarság Házában. A rendezvény fővédnöke: **Horthy Éva (Horthy Miklós lánya) Buzánszky Jenő, (a Nemzet Sportolója, az Arany-**

csapat tagja) Zetényi Csúás Ferenc (a Kárpát-medencei Vitézi Rend főkapitánya) volt.

„Nagyon megörültem, mikor megkaptam a meghívót, ami azt jelentette, hogy a nyertesek között szerepel a munkám. Külön megtiszteltetés volt, amikor arra kért fel Z. Urbán Aladár a Palóc Társaság elnöke, hogy olvassak fel a dolgozatomról. Rettenetesen izgultam, de a családom és Vince bácsi bátorított- ők is elkísértek az átadásra. Felemelő érzés volt, amikor méltatták a munkámat, anyukám még zokogott is. Majd következett az átadás. Kiderült, hogy én vagyok a legfiatalabb díjazott, aminek külön örültem. Rengeteg könyv és ajándék várt a győztesekre. Harmadik helyezettként, nyolc jutalomkönyvvel, oklevéllel és Buzánszky Jenő által dedikált futball-labdával térhettem haza. Örömöm határtalan volt.” - felelte kérdésekre Gergő.

Mint ahogy mondani szokták: „Minden valamire jó.” Ez a pályázati felhívás lehetőséget nyújtott, hogy egy 10 éves tanuló belekóstoljon a gyűjtőmunkába, ami a későbbiekben nem lesz kárára. Fontos, hogy megtanuljunk az információt begyűjteni, esetleg feldolgozni. Erre ösztönözöm a tanulókat is, legyen az alap- vagy akár középiskolás.

Tóth Presinszky Mária

MÁRCIUS 15. ÜNNEPLÉSE

Idén ünnepeltük az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc 166. évfordulóját. Ezúttal is szentmisével és az emlékoszlop megkoszorúzásával hajtottunk fejet a szabadságharc hősei, ill. tardoskeddi vértanúi Bugyík József, Tóth József és Drex-

tette gyermekkorunkban az ünnepet, s ezt az érzést kellene tovább adnunk a gyermekeinknek. Nagy József arról beszélt, hogy most is olyan válaszokra lenne szükség, mint amilyeneket a márciusi ifjak fogalmaztak meg koruk nagy kérdéseire. Azért voltak e válaszok forradalmiak, mert újak, pontosan érthetőek voltak, s az emberek úgy érezték, érdemes kiállni értük.

Az emlékoszlopnál községünk kultúrcsoportjai tartottak rövid műsort, majd az önkor-

mányzatok, a pártok és civil szervezetek képviselői helyezték el virágaikat az emlékműnél.

Bračo Szilvia

ler Ferenc emléke előtt. Ünnepélyünkön tiszteletét tette több meghívott vendég, többek között Venyercsan Pál, a Szlovák Köztársaság Magyarországi Nagykövetségének titkára, Nagy József, a Híd politikai párt országgyűlési képviselője, Potápi Árpád János, Bonyhád testvérvárosunk polgármestere, Tóth Ferenc, Tolna megye kormány megbízottja. Valamint baráti településeink képviselői.

A rossz időjárás miatt ezúttal bent a templomban hangzottak el az ünnepi beszédek. Tóth Marián, községünk polgármestere a szabadságharc 3 tardoskeddi vértanújának hősiességét emelte ki, akik példát mutatva kiálltak a véleményükért, a hazájukért, valamennyi tardoskeddiért.

Többéves hagyomány, hogy e neves ünnepen községünk polgármestere tart ünnepi beszédet Bonyhádon, a mi rendezvényünkön pedig a bonyhádi polgármester szól a jelenlévőkhöz. Így volt ez idén is. Potápi Árpád János a közelmúltat is felidézte beszédében. Azokról az évekről szólt, amikor március 15-ről nem nagyon lehetett beszélni, se nyilvánosan megünnepelni. Éltünk akár Csehszlovákiában, akár Magyarországon. Szerinte ez még bensőségebbé

KÖNYVFALÓ KERESTETIK 2013/14

Április 1-jén a helyi könyvtárban sor került a „Könyvfaló kerestetik” című olvasópályázat 3. évfolyamának kiértékelésére. Az idén a verseny szabályai kicsit módosultak. Csak olyan könyvről készült ajánlóval lehetett benevezni, amelyet a községi könyvtárból kölcsönöztek ki, és csak kézzel írott munkákat fogadtunk el. Talán ez a szigorítás volt az oka, hogy a „Könyvfaló” címért az idén csak 7 pályázó szállt versenybe – mindannyian lányok, ám ők összesen 84 munkát adtak be. Néhányuk színes illusztrációkkal is kiegészítette az ajánlóját.

A versenyt végig toronymagasan vezette és így a magyar olvasók közül a „Könyvfaló” címet jogosan nyerte el Dobrovodsky Mária, 9. osztályos tanuló, aki 44 könyvet olvasott el. A szlovák olvasóknál a tavalyi nyertes, Viktória Kóňová, 6. osztályos tanuló védte meg a címét.

A nyertesek igyekezetét oklevéllel, valamint könyvcso-

maggal jutalmaztuk. Ám a verseny többi résztvevője sem ment haza üres kézzel. Ők is átvehettek egy emléklapot, valamint egy kis ajándékot.

Az idei „Könyvfalóknak” gratulálunk, kívánjuk, hogy a könyvek még sok szép élményt szerezzenek mindannyiuknak, valamint, hogy az olvasás szeretete kitartson egész életük folyamán. Továbbra is szeretettel várjuk őket könyvtárunkban.

Ruzsák Katalin

Pedagógusnapra

*„Vezesd őket, utat ne tévessz,
S magadhoz mindig hű maradj!
Mert élen állsz, és messze látszol,
Sose feledd: példa vagy!”*

Már több éve, március 28-án, pedagógus nap alkalmából községünk ünnepi ebédre várja azokat a pedagógusokat, akik most, illetve nyugdíjazásuk előtt a tardoskeddi tanintézményekben tevékenykedtek. Azokat a tanítókat, nevelőket, oktatókat, óvónőket köszöntjük, akiknek hivatása, elsődleges feladata gyermekeink tanítása, oktatása, nevelése és a tudás útján való haladás elősegítése. Községünk ezzel a rendezvénnyel köszöni meg az egész éves odaadó munkájukat, a gyermekeink érdekeit szem előtt tartó, önfeláldozó tevékenységüket. Az ünnepélyen minden évben külön köszöntik azokat a pedagógusokat, akik az adott évben ünneplik kerek születésnapjukat. 2014-ben négyen részesültek ebben az elismerésben.

A Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolából **Mgr. Kósa Károlynak** gratuláltak kollégái és községünk önkormányzata 70. születésnapja alkalmából. A tanító bácsi 1966-ban kezdte pedagógiai pályafutását a tardoskeddi alapiskolában. Ettől az évtől kezdve nevelte, oktatta a tudásra szomjazó nemzedéket. Pedagógusi munkássága mellett aktívan bekapcsolódott a község életébe, önkormányzati képviselőként tevékenykedett. A mai napig a Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola futball-szakkörének vezetője.

A J. A. Komenský Alapiskolának 2. ünnepeltje van: **Mgr. Provodovská Klára**, aki a 60. életévét tölti be a közeljövőben, valamint **Mgr. Jozef Pipiška**, aki nyáron lesz 75 éves.

Provodovská tanító néni 1979-től tanít a helyi szlovák tannyelvű alapiskolában. Bár az intézményt időközben átne-

vezték, ő továbbra is a tantesület tagja maradt és tanítja az 1. és 2. évfolyam kis tanulóit. Évekig volt az 1-4. évfolyam metodikai szövetségének vezetője. A diákokat nemcsak a matematikai órákon motiválja tanításával, de számos versenybe bekapcsolódik velük és a sakk-kör vezetőjeként a logikájukat is fejleszti.

Pipiška tanító bácsi 1990-től lett a szlovák tannyelvű alapiskola pedagógusa egészen 2000-ig, nyugdíjba vonulásáig. Ezután is lehetett rá számítani, többször helyettesítette kollégáit. Matematikára és fizikára tanította a diákokat, sok-sok matematikai olimpiászra neveztek be sikeresen. Évekig volt a matematika-fizika-technikai nevelés bizottságának elnöke.

A Mély úti szlovák óvodából **Vanyová Marta** jubilál az idén, ősszel tölti be 70. életévét. A pedagógiai középiskolában letett szakérettségi vizsgája után Mojzesovon tanított, majd 1966-ban lett a helyi szlovák óvoda óvónője. Itt nyugdíjba vonulásáig nevelte a kis óvodásokat nagy szeretettel és megértéssel.

A rendezvényen többek között PaedDr. Mészáros Iveta,

önkormányzati képviselő tartott ünnepi beszédet. Ebből idézzük részletet: „Március 28. – pedagógusnap. Nekünk, pedagógusoknak ez megfelelő alkalom arra, hogy egy pillanatra megálljunk és felelevenítsük azokat a felejthetetlen pillanatokat, amelyeket az iskolánkban, óvodánkban diákjainkkal átélünk. Ezen a napon mérlegelhetünk. Valakinek a pedagógusi munka sok-sok évet jelent a katedra mögött, de mindannyian megérezhetünk egyben: munkánkat szeretettel végezzük. Átadni a tudást, szeretetet adni, nevelni nagyon nagy és felelősségteljes munka. A legszebb út a gyermeki lélek megismeréséhez. Ut, amely biztosan nem könnyű, sok türelmet, áldozatot, és önkormányzati igényel.

J. A. Komenský, akire most emlékezünk, meg volt győződve arról, hogy a jó iskola jobb embereket ad a világnak. Évszázadok óta visszatérünk gondolataihoz, és tisztelgünk az egyik legnemesebb foglalkozás, a tanítói hivatás előtt. Ennek a napnak szakmai büszkeségünk, társadalmi megbecsülésünkről is szólnia kellene, amellyel falunk vezetősége, Tóth Marián polgármesterrel

az élen meg is tisztel, s amit nagyon szépen köszönünk.

A pedagógus munkája nemcsak a tudás átadásáról szól. Nemegyszer a pszichológus, tanácsadó vagy a gondos szülő szerepét is gyakoroljuk. A jó tanító ismeri az összes rá bízott diákot. Felismeri a szükségleteit, anyagi problémáit, segít a nehéz pillanatokban. Nemegyszer ötvöződnek bennük az olyan tulajdonságok, mint a tudás, tolerancia, empátia, megértés. Ez a hivatás teljes

embert igényel. Erről tudnának tanúskodni volt nyugdíjas kollégáink. Elismerésemet fejezem ki jövődi kollégáim felé, amiért ebben a korban, amikor a menő szakmák a számítástechnikával, a pénzügyekkel, a reklámmal és a marketinggel kapcsolatosak, ők ezt a nemes foglalkozást választották, mint pedagógia.”

Bračo Szilvia

Tavaszcím

Tardoskeden a Faluház galériájában Tavaszváró kiállítás nyílt Bresták Sándor festményeiből. Az ünnepi rendezvény hangulatát emelte a Fehér Akác asszonykórus fellépése.

A kiállítás azért kapta a tavaszváró címet, mert az előkészületek még télen megkezdődtek, abban az időszakban, amely fő jellemzője a komorság és a szürkeség. A téli ridegséget kívánták a szervezők megtörni az alkotások színekavalkádjával, a hideget száműzni a festmények meleg tónusaival. A tárlaton elmerengve, a közelünkbe férkőzve az évszakok, a természet, bebarangolhatjuk járási városunk, Érsekújvár jól ismert tereit, utcáit. A figyelmes szemlélő részt vehet egy éjszakai sétán is Tardoskeden. A festmények alkotója, Bresták Sándor festőművész 1953-ban született Érsekújvárott. Autodidaktaként indul, önmagát képi, képzőművészeti adottságait állandóan fejleszti. 1978-tól a Képzőművészeteket Kedvelők Klubjának tagjaként tevékenykedik. 1983-tól 1986-ig a zebegényi Szőnyi István képzőművészeti szabadiskola

hallgatója Magyarországon. Tanára, Kórusz József festőművész, akinél sokszorosító grafikát tanul, rézkarcokat, metszeteket, illetve mély és magasnyomással készülő grafikákat készít. Korga György festőművésznél pedig az olajfestészetben belül a plain air festészeti technikát gyakorolja.

1980-tól több kiállításon is alkalmat nyílik bemutatkozni a nagyközönség előtt, valamint számtalan járási és kerületi versenyen állít ki, ahol munkáit több díjjal is jutalmazták. Vörösmarty születésének 200. évfordulója alkalmából kiírt pályázat különdíjasa. 2006-ban illusztrálta Strba Katalin és Strba Sándor szerzőpáros - Érsekújvár az iroda-

lom tükrében című könyvét. Festményei és grafikái többnyire ismerősöknél, magángyűjtőknél, valamint közintézetekben találhatók meg, itthon és külföldön egyaránt. Érsekújvárban él és alkot.

A képzőművészet kedvelő közönség még május 6-ig megtekintheti Bresták Sándor alkotásait a Faluház galériájában.

Borbély Livia

Tisztelt lakosok, kedves természetbarátok!

Tardoskedd Község Önkormányzata meghív minden kedves tardoskeddi lakost a 2014. április 26-án, azaz szombaton 8.00 órai kezdettel megrendezésre kerülő nagytakarításra. A rendezvény „A szebb Tardoskeddért” program keretén belül valósul meg. A nagytakarítás a községünk előre kiválasztott helyein zajlik majd. A találkozóra a Kukučin utcai Tűzoltószertár előtt kerül sor.

A nagytakarítás célja:

- az illegális hulladéklerakók megtisztítása és eltávolítása,
- az apró hulladék begyűjtése,
- a falevelek, bokrok és faágak összetakarítása és eltávolítása,
- új növények kiültetése a község közterületein.

A reggeli találkozó után csoportokat alakítunk ki, melyek megtisztítják a rájuk kiszabott területet. Amennyiben lehetősége van, kérem hozzon magával lapátot, gereblyét, vagy egyéb eszközt.

Minden segítőkész lakost szívesen várunk!

A nagytakarításhoz frissítőt biztosítunk.

Közelebbi információkat a 035/6492 413-as telefonszámon kaphatnak.

Figyelmeztetés! Rossz időjárás esetén a nagytakarításra egy héttel később kerül sor.

Segítségét előre is köszönjük!

Tardoskedd Község Önkormányzata

DAL- ÉS NÓTAEST – 32 év után újra

Ha hihetünk Emlékkönyvünk adatainak, a Csemadok tardoskeddi alapszervezete 1982-ben rendezett utoljára Dal- és nótaestet. A rendezvény az akkori mozihelyiségben és cigányzenével zajlott, de már akkor is többen a színpadon álltak azok közül az énekesek közül, akik most 2014. március 1-jén is.

A műsor újszerűsége főleg két zenész közreműködésének köszönhető: Mészáros Sándornak és Petréc Arnoldnak. Szólóénekesek és csoportjaink előzenei kíséretét ők biztosították fáradhatatlanul. Hatalmas meglepetést okozott a fiatal tehetség, Benkő Nikolasz szaxofónjátéka is.

A legidősebb szereplő a 78 éves Varga Kati néni volt, akinek produkcióját áhítatos csend kísérte. A napsugaras, boldog ifjúságot idézte népdalaival. Üde színfoltja volt a műsornak Rybár Csillának köszönhetően a Szivárvány néptáncscsoport Zorba, a görög című koreográfiája.

A Fehér Akác asszonykórus 20 éve énekel népdalokat, de hangszeres kísérettel idei farsangi hagyományörző batyubálunkon mutatkoztak be először – tegyük hozzá: nagy

sikerrel. Most több műfajban megcsillantották tehetségüket: tánc-, mulató- és operett dalokban is. Néhányan közülük a szólóéneklést is bevállalták: Mojzes Erzsébet, Spevák Izabella és Varga Angelika. Voltak szereplők, akik nem csak a színpadon, de az életben is már 35 éve párt alkotnak: Bara Márta és Mihály. Kézenfogva, szerelmes népdalokkal léptek a világmegváltó deszkákra. A Férfi kar 12 erős torkú tagja vidám hangulatot varázsolt sikamlósszóvegű nótáival, a Tardoskeddi citerások pedig cigánydalokkal hódították meg a közönség szívét.

Ha maradt bennünk némi hiányérzet, akkor azt a Zengő 4-es okozta, akik ezúttal sajnos nem léptek fel. Jómagam pedig Vanya Pityu bácsi szólójára

vágytam volna, mert gyermekkorom Csemadok - dalestjeiről rá emlékszem a legélénkebben, legszívesebben. Talán majd legközelebb hagyja magát meggyőzni. Ez a legközelebb újra Fugli Gyula ötletein és szervezői tehetségén múlik majd. A mostaniért hála és köszönet, Elnök úr!

Benkő Tímea

VISSZATEKINTÉS A MÚLTBA

Rohanó világunkban szinte már alig tudjuk elképzelni, hogyan is éltek elődjünk 100, 200 évvel ezelőtt. A ma embere számára már csak egy-két gombnyomás kell ahhoz, hogy villanyt gyújtson, hideg vagy meleg vize legyen, s a lakásban beállítható hőmérséklettel védje magát a hideg vagy a meleg ellen is. A rádió, televízió, telefon és a számítógépeknek köszönhetően kapcsolatban van az egész világgal. S ha néha – néha valami miatt megszűnik az áramszolgáltatás, szinte megáll az élet, s mérgelődünk, tehetetlennek érezzük magunkat.

Elődeinknek mindebben nem volt részük, mégis éltek és szoros rokoni, baráti, s jó szomszédi viszonyban voltak egymással. Most újra egy kis múltbéli időutazásra hívom Önöket. Nézzük meg a falunkról fennmaradt első fényképet, mely talán még az 1800-as években készült. A falu központjában a templomhoz vezető széles utcát, az Alvéget láthatjuk rajta. A sűrűn egymás mellett álló kis házak sárból, földből, agyagból épültek, s szalmával, náddal voltak befedve. Az Alvéget a Fővégtől a templom osztotta ketté. Apám gyermekkorában (1884) a fiúiskola helyén egy magaslat (domb) állt. Kocsikkal hordták szét a földet, mielőtt az építkezés megkezdődött. Valaha temetkezési hely lehetett, mert

csontok is előkerültek. A vasúthoz vezető utat az 1900-as években készítették el. Házak csak gyéren álltak. Az Újfalu házai, mint a neve is mutatja, később 1923 után épültek. A Köztelek, a kanális melletti és a vasúti úthoz nyíló utcákat, főleg az 1950-es években mérték ki házhelyekké.

A régi utcák gidresek-gödörök, porosak, sárosak voltak, melyen tehenes és lovas-kocsik jártak. S ha jött az este, sötétség borult mindenre. Csak a holdvilág és a csillagok világítottak. A házakból is csak gyér fény szűrődött, mert a mécsesek, petróleumlámpák pislákoló fénye alig világította meg a szobácskát, s mivel ez is drága volt, így időben ezeket is eloltották. Az utcák esténként, főleg télen kihaltak voltak. Hová is mentek volna az emberek? A fonóból, tollfosztásból hazasiető lányok, asszonyok, csak a közeli házakba jártak. Fűtésnek a nyitott kéményből, kürtökből egy-egy szikra elég volt ahhoz, hogy a nádtetők, szalmakazlak, sopák, kamrák tüzet fogjanak, lángba boruljanak. Sajnos ez többször is megtörtént. Ilyenkor félreverték a harangokat. Tűz van, tűz van – kiabálták. Ennek hallatán a férfiak kannát, vas vellát ragadtak, siettek segíteni. Egymásnak kézből kézbe adták a vizes vödröket, s mentették a menthetőt. Néha családok váltak hajléktalanná, és halálesetek is elő-

fordultak a gyorsan terjedő tűzben. Ki ne ismerné a Bungenyi cigányról elhíresült történetet, aki egy égő ház padlásáról, az ott tárolt sonkát, kolbászt akarta menteni, s a rászakadt tető alatt ő is bennégett. Gyermekkoromban, kb. 1946 után, az Alvégen nekünk szemben egy nyári vasárnap délután, 4 ház udvarán csaptak fel a lángok. A kazlak égtek, egy kislány is elhunyt a tűz által. Az utcán álló két medencéből szinte minden vizet kihordtak. Így mentették meg a házakat. Sőt, arra is biztosan többen emlékeznek, amikor 1950-es években három kislány halt meg egy lakástűznél.

Nagy folyók, patakok híján falunkat árvizek nem fenyegették, de a vörös kakasnak is nevezett tűz sokszor vendégeskedett itt. A múlt században, az emberek nyugalma felett éjjeli őrök, ismertebb néven a bakterok őrködtek. Az volt a dolguk, hogy éjnek idején járták a falut, tűzveszélyt jelenteni, az árvizek közeledtét jelezni, a kocsimák záróját betartatni, éjjeli kóborlókat ellenőrizni. Régi eredetűek az idő múlását jelző bakternóták, melyeket énekelve adtak elő. Nemcsak az időmúlását jelezték, de figyelmeztették a lakosságot néhány tennivalóra.

„Mindenki vigyázzon házára, cselédjére, gyertyájára, hogy tűz ne legyen kárára.”

Este 10 órától minden órában éneküktől volt hangos az éjszaka. Kezükben a viharlámpa, melyben olajmécses világított. Másik kezükben hosszú nyélen hegyes végű dárda (alabárd) volt, mely segítségével a tüzet oltották. A község fogadta fel őket. Általában nagy családból nehéz munkát már nem bír, 60 – 70 éves emberek voltak. Fizettségük 1 – 1 kenyér, kenyérgabona, s némi pénz is volt. Tardoskeden az utcákat felosztották egymás közt.

Télen este tíz órától, nyáron 11 órától jelezték az időt. Csupán éjféltől, 12 órákor nem szólaltak meg. Azt tartották, ez a visszatérő holtak, kísértetek órája, kiket nem illik zajjal ijesztgetni. Néhány bakternóta így szólt:

„Tízre ütött már az óra, térjetez hát nyugovóra.”

„Tűzre, házra vigyázzatok, le ne égjen a házatok.”

A hajnali ébresztő így szólt:

„4 óra van felkeljetez, álomból felébredjetez.

Kakasszóra ébredjetez, az Úr Istent dicsérjetez.

Szűz Máriát is kérjetez, hogy segítsen benneteket.

4 óra van felkeljetez.”

Községünkben 1930-ban megszűnt a bakterok munkája. Az 1930-as évektől nagy változások kezdődtek falunk életében. A sötétséget felváltotta a fény, megjelent a villany. 1931-ben az első lakásba, Csányi Ferenc (Lelenc) kereskedő házába bekapcsolták a villanyt, és propagáció céljából az áruház előtt, az útkereszteződésnél utcai lámpát is szereltek fel. 1933-ban Húsvétkor kigyulladt a villany a templomban, és a templomtorony órái is világítani kezdtek. Ez nagy tetszéssel járt. A falu utcáinak közvilágítását 93 villanykörte biztosította. Egyre több lakásba bevezették a villanyt, megjelentek az első rádiók, ami közelebb hozta a világ megismerését. Falunk rátért a fejlődés és a modernizáció útjára.

Kollár Mária

TARDOSKEDDI. — A FŐ-UTCA.

EMLÉKEZÜNK

A holokaust nemzetközi éve van. 70 évvel ezelőtt kezdődött a zsidó népirtás, melynek aljas célja az volt, hogy a zsidókat kipusztítsák és vagyonukat elharácsolják.

Előbb megkülönböztető sárga csillagot kellett viselniük a kabátjukon, majd egyetlen bőrönddel kellett elhagyniuk otthonaikat, megalázó módon gettóba kényszerítették mindannyiukat: férfiakat, nőket, gyermekeket. A gettókból zsúfolt marhavagonokban hurcolták el őket a haláltáborokba, ahol életüket gázkamrában végezték.

Az első transzportot 1944. január 27-én indították el a lengyelországi Auschwitzbe, ahol 1945 januárjáig 1 200 000 ember lelte halálát a gázkamrákban az elmondhatatlan szenvedések következtében. Érsekújvárból 4 500 zsidó embert vittek el, akik közül csak 320-an éltek túl a koncentrációs táborokat és tértek vissza.

Tardoskedden is éltek zsidó családok. Szorgalmas, dolgos kereskedők voltak,

soha senkinek nem ártottak, de az ő sorsuk is ugyanaz volt: gettó, elhurcolás, gázkamra, halál. Emléküket a HOLOKAUST-emlékmű őrzi a Községi hivattal szemben.

Emlékezzünk rájuk kegyelettel!

.....

Az itt élő zsidók közül főleg a Winter név volt az, amely ismert lett Európa-, sőt világszerte.

Ugyanis falunk szülötte volt Winter Sándor, a póstyéni fürdő megalapítója, aki a poros-sáros falucskából világhírű fürdővárost teremtett. Mit tudunk róla?

Winter Sándor 1829. augusztus 19-én, Tardoskedden született egy szegény zsidó családban. Érsekújváriban tanult, boltos lett. 1867-ben feleségül vette egy trencsényi vaskereskedés tulajdonosának leányát, Kácsér Henriettát. Ipolyságon egy kis textiltoltot nyitott. Ezen kívül foglalkozott útépitéssel is, később téglagyárat, gőzfűrésztelepet és mészégetőt alapított. 1889-ben gróf Erdődy Ferencről bérbe vette a póstyéni fürdőt és megalapította a Winter és fiai vállalatot.

A bérleti szerződést 99 évre meghosszabbították.

fürdőigazgatóság székhelye) és néhány gazdasági épületet.

Winter Sándornak három fia volt: Ferenc (1868–1900), Lajos (1870–1968), Imre (1878–1943) és egy leánya, Emília (1869–1941).

A Winter család felújította a régi, elhanyagolt, lepusztult fürdőépületeket. Felújította a Napóleon-fürdőt, a Kurhotelt (a mai

Fiát, Ferencet az ipolysági cég vezetésével bízta meg, Lajost pedig 1890-ben bevonta a póstyéni fürdő építésébe. Később Imre is csatlakozott hozzájuk. Ő lett a Póstyéni Muzeális Társulat elnöke, majd a póstyéni balneológiai múzeum megalapítója.

A fürdő területén közben felépült a Sándor-pavilon, melyet Winter Sándorról neveztek el. Az 1897–1898-as években a szigeten, szemben a tavacsákkal, felépült a Ferenc József Fürdőpavilon. Winter Sándor nagy súlyt helyezett a póstyéni fürdő propagálására itthon és külföldön egyaránt.

1909. április 16-án halt meg Póstyénben.

Nagyot alkotott, világhírű fürdőt teremtett, megérdemli, hogy művét nagyra értékeljük, hiszen községünk szülötte volt.

Csomó Magda

Tavasza a KERTBEN

A nap lágy sugarainak hatására, mindenki észrevette, hogy a tél nem igazán mutatkozott... Mintha ősz után a tél csupán két hétre jött volna el, majd rögtön a tavasz váltotta a műszakot. Ez a tény rengeteg előnnyel, de főleg hátrányokkal jár. A következő sorok ezen előnyöknek és aggodalmaknak adnak majd helyet.

Ha belegondolunk, a tavasz első hírnökeit nem is nagyon láttuk. Csupán az allergiások érezték a tiszafa-, a ciprus-, a mogorófélék, valamint a nyír, az éger és fűz virágporának nem éppen hálásnak mondható hatását. Folyt az orra, könnyezett a szeme, bizony nem éppen a hagymától. Így történhetett, hogy a gyümölcsfák már februárban rügyez-

tek, a vadszilvák, a mandulák, a korai sárgabarackok is időnek előtte virágba borultak; már januárban virított a kertekben a hunyor, a téltemető, a hóvirág, utánuk a sáfrány, de a tulipánok javarészt hiába fogjuk várni, ugyanis száz hideg nap szükséges ahhoz, hogy a tulipánok legjava tündököljön. A nárciszokról, a jácintokról nem is beszélve.

Ugyanis a talajlakó rágcsálók tél nem lévén meg nem tépázott populációja valamit meghagyott nekünk, embereknek is. Törhetjük is a fejünket, főleg, ha a gyümölcsfákra gondolunk, hisz' ki ne ismerné a levéltetveket, a kabócát, az atkákat, amik a szokatlanul enyhe télnak köszönhetően mind-mind átteleltek. A baj tehát már az első nekifutásra sem kicsi.

METSSZÜNK, VAGY MÉG VÁRJUNK?

A kérdés helyénvaló, de mégsem ok nélküli. Vannak gyümölcsök, melyek az elnyúló ősznek köszönhetően hosszan vegetáltak, mint például a szőlő, vagy néhány almatermésű. Majd jött a fagy második fordulója... szárazon... és ez komoly fagykárokat okozott a veszőkben. A szőlőt, ha még nem fakadt meg, mindenképp az „élő” vesszőig vissza kellett tisztítani, aki csak szemre számolta, az térjen vissza a tökékhöz, és takarítsa le a felesleget. Ha valami okból kifolyólag megfedekezünk a tavaszi lemosó permetezésről, vagy kifutottunk ennek alkalmazhatósági idejéből, a rügyfakadás utáni szerek közt keresgéljünk. A kóktélban legyen: rovarölő -, gombaölő szer is, de mindig csak a megengedett dózisban alkalmazva! Ügyeljünk arra is, hogy nap-sütéses, kellemesen meleg időben permetezzünk.

Megtörtént a rügyfakadás a metszés előtt? Semmi baj, csak arra ügyeljünk, hogy a szabályoknak megfelelően metsszünk, akár virágzaskor, vagy azt követően. Értsem ezt az őszibarackra, de az almatermésűekre is. Ha már virágzik a fa, leellenőrizhetjük a virágba pillantva azt is, mekkora kárt okozott a rövid téli fagy, esetleg egy hajnali talaj menti Bonifácus. Ha egy kis szerencsénk van, mi lehetünk a termés megnyiságának beállítói a virágzatok meghagyásával, illetve, ellenkezőleg lemetszésével.

ÜLTESSÜNK, VAGY SEM?

A másik nagy dilemma, hogy mikor, mit ültessünk. Az ügyesebbje már februárban elmagolta a borsót, sárgarépát, petrezselymet, salátát, retket. Semmiképp se ragaszkodjunk a naptárhoz. Ha meleg van a napon, nem azt jelenti, hogy tényleg meleg van pl. egy paradicsom vagy egy paprika kiültetésé-

hez, a tökfélékről (pl. uborka) nem is beszélve. Vannak dolgok, amiket nem érdemes siettetni. Ha a hőmérő higanyszála három egymást követő napon 10 cm mélységben meghaladta a +15 °C-t, valamint az időjósok nem mondanak több fagyot, ültethetünk bátran; ha nem, akkor csak a bátrak, a vakmerők. A tavasz kiváló például a fűszerkert felfrisítésére, mely növények a nyár folyamán üdítő teákként oltják szomjunkat. Levendula, zsálya, citromfű, kakukkfű, borsikafű, mentafélék, mind-mind ültethetők tavasszal. Ha valaki fagyérzékeny növényeket szemez, akkor szintén ez az az időszak, amire összpontosítani kell... Pálmák, rozmaring, füge, kakiszilva, télálló banán, cédrus, ciprus, télálló citrom, és még sorolhatnám, most kell, hogy kiültetésre kerüljön. A nyár kell ezeknek a növényeknek, hogy megfogamodjanak, gyökeret verjenek a következő télig.

IRTSUNK, VAGY SEM?

A nagy tavaszi kérdések egyike. Mikortól lehet permetezni, gyomirtózni, meddig lehet fákat csonkolni, fiatalító metszést kivitelezni? Nos, a válasz prózaian egyszerű. Fiatalító visszametszést, a rügy fakadásáig lehetséges megejteni, azután csupán a növények kárára megy mindez. Ami a permetezésével illeti, amíg nincs megfelelő abszorpciós felület (levél), és a hőmérséklet legalább nem plusz tíz fok feletti, nem érdemes nekifognunk, kivéve a téli permeteket, melynek ideje a cikk megjelenésekor sajnos már rég lejárt. Hasonlóképp például egy gyomirtó sem fog működni +10 °C alatt, és ez az őszi permetekre is érvényes.

HOGY MIT IS KÍVÁNHNÁNK ÍGY A TAVASZ DEREKÁN?

Mindenki ültessen el egy fát magáért, egyet a családjáért, egyet pedig az unokáért, ha ezt minden évben megejti, ettől az évtől kezdődően eszébe jut majd az a tél, amely ősszel kezdődött valamikor késő decemberben, majd a január végi tavaszon elfeledte, hogy volt... csak a fák maradtak.

Ing. Tóth Kamill

FRIZURA TRENDEK

A HANGSÚLY 2014-BEN AZ EGYSZERŰSÉGEN ÉS A NŐIESSÉGEN LESZ

Idén a természetes, lágyan omló fürtökön van a hangsúly. A sellőhullámoknál természetesebbet nem is tudunk elképzelni. A lényeg, hogy olyan legyen, mintha a tengerparton a nap szárította volna meg a fürtjeidet.

A 2013-as év kedvenc haja, a bubifrizura idén is divat lesz. Ezúttal azonban a fazon nincs szigorú szabályokhoz kötve: lehet kócos vagy zselézett, frufus vagy hanyagul beszárított, a lényeg, hogy bubi legyen.

A fejtetőre fésült copfok helyett idén a tarkó alá fésült copfok hódítanak. Elegánsak, nőiesek, és pofonegyszerű elkészíteni őket – a lényeg, hogy a haj minél alacsonyabban legyen összefogva. A stílus sincs kőbe vésvé – lehet kócos vagy szigorúan lesimított a frizurád.

Felejtse el a hajvasalót,

idén a természetesre szárított, egyenes fürtök a divatosak. Nem kell gondosan, órákig vasalgatni a frizurádat – elég, ha egy nagy körkefével lazán kihúzzod, és kicsit összekócolod a tincseidet.

Ebben az évben hangsúlyozd a választékosat, és fésüld az egyik oldalra a tincseidet. A szép, ovális archoz remekül passzol a lesimított frizura, de más arcformáknál is működik – akkor azonban inkább kócosra érdemes elkészíteni.

Feltűnő kiegészítők

A romantikus virágfüzerek mellett a fémes fejpántok és a mintás turbánok hódítanak az idei szezonban. Minden alkalomra találhatsz tökéletes hajba valót, ha pedig épp nincs kedved haját mosni, a legjobb választás a turbán lesz.

Kontyok és fonatok

A feltűzött és fonott frizurák hódítanak. Idén minden hajköltemény kócosabb, mint 2013-ban. Az sem baj, ha itt-ott kilóg jó pár szál, a lényeg a természetes hatáson van.

A legtrendibb hajszínek 2014-ben

„Idén egyik hajszín sem lesz egyeduralkodó, minden szín divatos. Ha mégis ki kéne emelnem néhányat, akkor a mélyvörös, a rozés és a burgundivörös egy kis violettal keverve. 2014-ben még inkább a természetességen lesz a hangsúly – nincsenek határozott melírek, csak világosabb-sötétebb színhatások. Az ombre még mindig hódít, de csakis úgy, ha nagyon finom átmenettel készül.” – teszi hozzá a fodrász.

Vavrecky Petra

HÚSVÉT A BRIT SZIGETEKEN

Véget ért a farsang.
Búcsúzóul pár angolszász
érdekességet kínálunk.

A húsvét Nagy-Britanniában tradicionális ételekről, ősi szokásokról és időtlen hagyományokról szól. Eme ünnep kezdete jóval a kereszténység elterjedése előtti időkre nyúlik. Az angolszász istennő, Eostre imádása már a keresztény vallás térhódítása előtt szokásban volt. Eostre szent állata a baknyúl volt, jelképe pedig a tojás, ami az újjászületést és a tavasz termékenységét jelentette.

A Palacsinta Nap, nálunk húshagyókedd, angol eredetiben „Shrove Tuesday” „Gyón-tató Kedd” - a húsvét előtti 41. napra eső kedd – nagyböjt előestéje. Ezen a napon a régebbi időkben minden keresztény kötelező bűnbánatot tartott mielőtt gyónást és feloldozást nyert, innen ered a „Gyón-tató Kedd” elnevezés. Ez az utolsó lehetőség mindenféle ételek fogyasztására, a bőséges étkezés ugyanis nagyböjtben tilos. Tehát a házban megmaradt tojásokból, vajból, zsírból a britek palacsintát készítettek, ezért ezt a napot palacsinta napnak nevezték. A legenda szerint egy bizonyos Olney városbeli háziaszszony annyira belefeledkezett a palacsinta sütésbe, hogy elfeledkezett a miséről. Már csak a harangszót hallotta meg. Ekkor kirohant a házból a palacsintasütővel a kezében és addig futott, míg a templomba nem ért, hogy el ne késsen a miséről. Ez a szokás mára széles körben elterjedt olyannyira, hogy Nagy-

Britannia szerte palacsinta versenyeket rendeznek. A legrégebbi és leghíresebb a buckinghamshire-i Olneyben tartott verseny. Ez 415 yard (380 méter) futás, melyen tizenhat év feletti főként és kötenyt viselő nők vehetnek részt. Nekik fel kell dobniuk a palacsintájukat, és megfordítaniuk így a serpenyőben legalább háromszor a verseny alatt. A nyertes csókot kap a palacsinta harangozótól és egy imakönyvet a vikáriustól.

Nagy-Britanniában úgyszintén mint Európa szerte húsvétot a nagyböjti időszak előzi meg, ami Hamvazószerdával (Ash Wednesday) kezdődik. A böjti időszakot visszafogottan szokás ünnepelni, ugyanakkor magát a húsvétot hosszadalmas készülés előzi meg. Itt is hagyománya van a tojásfestésnek, amit I. Edward király tett népszerűvé, ugyanis 1290-ben 450 tojás megfestését rendelte el húsvéti ajándékként. Húsvét vasárnap reggel templomba mennek az emberek, melyek gyönyörűen fel vannak díszítve liliommal. Ilyenkor a legszebb ruhákat veszik fel. A nők és gyerekek nagyon gyakran viselnek úgynevezett „húsvéti kalapot” (Easter Bonnet), mely egy virágokkal feldíszített kalap. A húsvéti szokások, mint a tojás görgetés (Egg Rolling), húsvéti tojásozás (Pace Egging, Pace Egg Plays), a Morris tánc (Morris dance) és a Húsvéti nyúl (Easter Bunny) kiállítása mind

szerves részét képezik a húsvéti hagyományoknak Angliában. A locsolás erre nem elterjedt szokás.

Húsvéthétfőn tojásgurító versenyeket rendeznek az emberek. Felmennek egy domb tetejére, és onnan legurítják a tojásokat. Az nyer, akinek a tojása először ér le a völgybe törésmentesen. Ez a játék nagy népszerűségnek örvend. Számos helyen táncos, zenés ünnepségeket, felvonulásokat, versenyeket rendeznek. Az ünnepségek részeként speciális tavasztáncra szakosodott társulatokat hívnak, hogy megfélelőképpen előadják a Morris táncot. Ez a tradíció nem újkeletű, sőt ezer éves múltra tekint vissza, mitöbb ez a tánc a legnagyobb látványosság a húsvéti ünnepkörben. Ezt a táncot mindig hivatásos férfi táncscsoportok adják elő, hogy elijesszék a gonosz Tél szellemét. A táncosok öltözete nagyon hagyományos - fehér inget, piros selyemövet, fekete nadrágot és szalmakalapot viselnek. Piros és zöld szalagok, virágok és zászlók szintén megfigyelhetők az egyenruha részeként.

Természetesen az angoloknak is van saját, hagyományos

húsvéti ételük. A legnépszerűbbek közé a Hot Cross Bun tartozik, ami egy mazsolás péksütemény kereszt alakban bemetszve még sütés előtt. Eredetéről több történet is kering. A legszebb közülük egy tengerész fiát hazaváró asszonyról szól. Egy alkalommal a tengerész, mielőtt kihajózott, megkérte anyját, hogy nagypéntekre süssön neki Hot Cross Bun-t. Addigra tervezte ugyanis a hazatérését. Azonban soha nem tért vissza. Attól kezdve az özvegy minden nagypénteken sütött a fiának, abban a reményben, hogy hazatér. Miután meghalt, a házat egy kis pub-bá (kocsmává) alakították, ahol még mindig látható a háló a zsemlékkel. A pub neve „The Widows's Son” lett, vagyis „Az Özvegy Fia”. Minden évben egy tengerész egy új zsemlét helyez a hálóba, és az arra járó hajósok, tengerészek imát mondanak az özvegyért.

Szeretném mindenkinek a figyelmét felhívni, hogy különböző területekre különböző népszokások vonatkoznak. A cikkben olvashatóak a legáltalánosabbak, amelyek egész Nagy-Britannia területére kiterjednek.

Mgr. Bugyik Beatrix

Majonézes zselatinos saláta tojással

Hozzávalók 8 személyre:

25 dkg zöldborsó, 20 dkg sárgarépa, 5 dkg piros kápia paprika, 35 dkg burgonya, 10 dkg alma vagy savanyú uborka, citromlé, só, bors, 6 evőkanál majonéz, 3 evőkanál tejföl, 2,5 dl víz, 1 kocka zöldséges levest, 2 dkg zselatin, 5 tojás

A díszítéshez: 1 piros kaliforniai paprika, 1 csokor petrezselyemzöld

Elkészítés:

A tojásokat 10 perc alatt keményre főzzük. A kockákra vágott sárgarépát, burgonyát és a zöldborsót külön kevés sós vízben puhára főzzük. Az almát meghámozzuk, kis kockákra vágjuk, és meglo-

csoljuk egy citrom levével. A zöldségeket és az almát egy nagy tálba tesszük.

A majonézt a tejföllel, sóval, borssal elkeverjük, és ezt a mártást összekeverjük a zöldségekkel. 2,5 dl vízben elkeverjük a levest, és a zselatint folytonos keveréssel kis lángon feloldjuk benne. Félretesszük hűlni.

Az őzgerincformát kibéleljük folpackkal úgy, hogy túlnyúljon a formán. A zselatinos levet hozzákeverjük a majonézes salátához. A saláta felét elsimitjük a forma alján, és sorban beletesszük a keménytojásokat. Befedjük a saláta másik felével, és ráhajtjuk a fólia széléit minden irányból. A formát az asztal-

hoz ültetjük, hogy egyenletesen kitöltse a saláta. Legalább 5 órára hűtőbe tesszük, de még jobb, ha egy egész éjszakát tud dermedni. Másnap a tálalótálra borítjuk, eltávolítjuk róla a fóliát,

és tetszés szerint díszítjük. Piros paprikából kiszúrunk virág formákat, és petrezselyem levelekkel díszítjük. Hidegtálon jól mutat és finom.

Brenkus Klára

EGÉSZSÉGES-E A TOJÁS?

A tojás igen fontos és sokoldalú alapanyag a konyhában. Sokféleképpen készíthetjük el, és sokféleképpen használhatjuk fel. Fontos tápanyag a kiegyensúlyozott táplálkozásban.

A tojásnak mind a fehér, mind a sárga része igen gazdag tápanyagokban, főként fehérjében és ásványi anyagokban. Nagy mennyiségben található benne cink, szelén, kálium, kalcium, foszfor, magnézium, valamint nátrium. Vitamintartalma is igen jelentős, hiszen gyakorlatilag az összes létfontosságú vitamint megtalálható benne, így az A-, B-, C-, D- és E-vitamin is.

MIÉRT ÉRDEMES FOGYASZTANI?

A tojás több olyan tápanyagban is gazdag, amelyek elősegítik a szív egészségét, így például megta-

lálható benne a betain és a kolin is. A terhesség és szoptatás alatt a megfelelő mennyiségű kolin fogyasztása különösen fontos, mivel nélkülözhetetlen az agy normális fejlődéséhez.

A TOJÁS TÁPÉRTÉKE

1 tojás tartalmaz:

- 78 kalóriát
- 6,3 g fehérjét
- 5,3 g zsírt
- 1,6 telített zsírt
- 212 mg koleszterint

TUDTA-E

Bizonyos márkájú tojások már tartalmazznak omega-3 zsírsavat is, attól függően, hogy mivel etették a tyúkokat. Ezt érdemes mindig ellenőrizni a csomagoláson.

A tojás növeli az energiaszintet is, ezáltal javítja az emésztőrendszer és a vese működését.

D-vitamin-tartalmának köszönhetően jó hatással van a csontokra, megakadályozza a csonttrikulás kialakulását.

Kedvezően hat a súlyvesztésre is. Ha reggelire tojást fogyasztunk, fehérjetartalmának köszönhetően

hosszabb ideig nem érzünk éhséget.

Együk tojást rendszeresen, de mértékkel!

www.hazipatika.hu

24